

Leto III.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 3.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 1. februarja 1938

Blatenje duhovništva — satanovo delo

Duhovnik je po svojem zvanju srednik med Bogom in človeštvom. Vsak, ki vrši poslanstvo Cerkve, je to, ne glede na njegove osebne lastnosti in osebne zmožnosti. Neizbrisno je v njegovo dušo vtisnjen karakter maziljenca in božjega poslanca. Sveta, svetla, nadsvetna je njegova naloga. Kakor odsev večne Luči stoji ob prepadih teme in rešuje iz njihovih brezen srca, ki so v spoznanju izgubljene sreče žejna zahrepenela po duhovnem napoju. Z dobrotno roko vodi one, ki so v Luči ostali, v zarji duhovne mladosti srečen vrine v morje radosti. Še osivel, srebrnih las z ljudstvom in za ljudstvo moli vsak dan v pristopnih mašnih molitvah nezlagano: »Introito ad altare Dei, ad Deum, qui lactificat iuventutem meam. — Stopil bom k oltarju božjemu, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.« To je duhovnik. Utrip božje luči in njen odsev. V njem se sklanja božja ljubezen najprej do duše, potem pa v usmiljenju tudi do telesa človeških otrok. Iz brega večnosti ga tako rekoč tira ta slednja na obrežje časnih borb. Jemlje mu mir, ubija mu zbranost, izsesava mu moč, črpa mu življenje, dokler kot borec za svetle ideale sredi dela ne omahne v naročje večnosti.

Tako so delali Hren, Baraga, Slomšek, Krek, Jeglič, veliki učitelji in voditelji. Tako jih je nepoznanih svetu stalo tem prvim v pomoč stotine in stotine, ki v svojih delih niso iskali sebe, ampak svoj narod in njegovo pravo srečo. Neskončna je vrsta inteligence, ki bi s Pregljem lahko posvedočila, kje je našla razumevanje in ljubezen, brezmejnja je številka ljudstva, kate-

rega sinovi niso trkali zastonj na vrata farovžev in kaplanij. Še več, sami so se dajali in niso čakali trkanja, narodu, kakor se mati daje otrokom.

Vse svoje znanje, svoje premoženje, svojo srčno kulturo so polagali na oltar naroda in njegove domovine. Nobena bolečina ni šla neopazena mimo njih in nobeno iskanje za zdravjem in polnostjo življenja v narodu ni bilo brez njihove pomoči. Kultura zemlje, napredek v obrti, trgovini, izrabljanje naravnih sil, gospodarske osamosvojitve, strokovno zedinjevanje, umska prosveta, telesna vzgoja, dobrodelne ustanove, neskončna vrsta vseh panog napredka nosi v sebi verno pečat najmarljivejšega propagatorja in delavca za vse dobro, pečat slovenskega katoliškega duhovnika.

Kako grda je zato beseda častikraje temu stanu. Kako malo se sklada z zares slovenskim in še posebej katoliškim čustvovanjem. Priskutni so napadi nanj v tisku. Izpričevalo so strašno majhnega obzorja napadalec ali pa dokument njihove zlobe in izpričenosti. Ni jim zato, da bi duhovnika oropali časti, ampak zato jim je, da bi v človeških dušah strli vsako vero v vzore, v ideale. Zrušiti te, pa se pravi zrušiti duhovno kraljestvo božje. To pa je satanovo delo.

Tisti med nami, ki ga ob vsaki priliki vrše, naj prav presodijo svoje ravnanje in videli bodo, da je zločin. Zločin zoper stan, ki mu je narod dolžan hvaležnosti, zločin zoper narod, katerega svetlo pot laži svobodnih otrok tako ravnanje razdira.

Slovenski fantje pred borbo

K prvim slovanskim smučarskim tekmam na naših tleh 11., 12. in 13. februarja

Brez posebnega vpitja in kričeče reklame se vrše priprave za prve slovanske smučarske tekme zveze fantovskih odsekov, ki se bodo vršile v dneh 11., 12. in 13. februarja v Črnem vrhu in v Planici. Vsi fantovski odseki so v mrzličnem pričakovanju borb na belih strminah svoje domovine, kjer se bodo borili z brati Čehi v najlepši panogi telesne kulture, ki jo vzporedno z vzgojnimi duhovnimi vrednotami plemenitijo in vežejo v raven najkulturnejših narodov. Po pravici smo na tako, moč in kulturno višino naroda poudarjajoče delo lahko ponosni in veseli tistih, ki v tako delo polagajo vse svoje moči v svesti si pravega iskrenega sinovstva.

Če trdimo, da so bratje Čehi upravičeno predstavniki enega najkulturnejših narodov, ki bo meril svojo telesno-kulturno zrelost z našo, potem je povsem upravičen tudi naš ponos na slovenske fante. Bratom Čehom pa veljaj iskren pozdrav!

Ob poznanju telesno-kulturnih moči obeh narodov se vriva v ospredje vprašanje, komu gre predpisovati večje upe in zmage. Po doslej do-

seženih mestih naših fantov na raznih tekmah doma in v zamejstvu smemo pričakovati, da bodo ohranili svoj sloves, dasiprav ne smemo podcenjevati nasprotnika, ki sodi k eliti smučarjev. Poleg tega posedujejo Čehi to prednost, da se že sedaj pridno pripravljajo, dočim naši fantje ne morejo do pravega treninga. Edino proste nedelje so zagrizeni v strmine z močmi, ki jim jih pušča dnevno delo. Poleg njihovega idealizma je to tudi vse, kar jim stoji ob strani kot edina možnost za uglasitev talentov in raznihnost telesa, ki ga zahteva napor take borbe. Narodno premoženje je zanje mrtvo. Zanje ni podpor, ni fondov — zanje je komaj dobra beseda. In baš Jesenice, ki bodo postavile v borbo vrsto samih favoritov, ne bi smele imeti za to gluhih ušes. Vsaj teden dni pred tekmami bi morali naši fantje imeti plačan dopust. Fantje sami tega ne zmorejo, da bi živeli ob svojem brez tedenskega zaslužka. Takih žrtev tudi idealizem ne more venomer prenašati.

Toda tudi to ne bo zavrlo naših fantov. Tudi tokrat bo njih klenost zmagovala težave, saj so

Z Jesenic

Zgodna jutranja sveta masa bo odslej dalje ne samo ob nedeljah in zapovedanih praznikih, ampak tudi vse tiste odpravljene praznike, ki jih v naši škofiji sicer praznujemo z istimi zunanjimi slovesnostmi, kakor zapovedane praznike. Župni urad je na tozadepno prošnjo na knezoškofijski ordinariatu dobil namreč dovoljenje, da sme eden izmed gospodov duhovnikov izjemoma binirati, imeti dve sv. maši tudi na te praznike.

Naša cerkev dobiva vedno bolj prijazno lice v svojih notranjih izpolnitvah. Položen je nov lesen tlak, dovršeni so lepi in bogati lestenci, dar pokojnega Franceta Razingerja. Sedaj bo treba misliti na nov oltar, po katerem prezidana cerkev kar kriči. Lep, enostaven, moderen naj bo, da bo v soglasju s slogom cerkve. Stari ne spada več vanjo.

Starše opozarjamo, da je spoved za šolsko mladino vsako zadnjo soboto v mesecu ob 2. uri popoldne in ob 6. uri zvečer v župni cerkvi. Ker je življenje po veri temelj vsake zdrave vzgoje, nikar ne pozabite vašo deco poslati vsak mesec k sv. zakramentom.

Gasilsko slavlje ob priliki rojstnega dne svojega pokrovitelja kraljeviča Tomislava so obhajale tudi čete naše fare oziroma občine. Obiskal jih je predsednik gasilske zveze za dravsko banovino in pregledal njihovo delovanje. Ob tej priliki je bilo razdeljenih tudi več nagrad zaslužnim gasilskim delavcem in organizatorjem. V odličnem redu sta gasilski četi v tovarni KID in pri Sv. Križu. Za njima ne zastaja dosti gasilska četa v Hrušici. O gasilskih vrstah jeseniške gasilske čete pa ne slišimo samo pohvalnih stvari. Na zadnjem obč. zboru, ki se je vršil preteklo nedeljo, je bilo zaradi tega precej burno. Nesposobna uprava je baže tudi kriva, da se je pred kratkim ustanov-

ljeni samaritanski odsek po nekajtedenskem življenju razšel. Tu bo treba več resnosti in za to resnost novih moči.

»Prvo legijo«, pretresljivo dramo iz jezuitskega življenja ponovi »Aljaž« v Krekovem domu na Svečnico ob treh popoldne, da tako tudi okoličanom nudi priliko, da si ogledajo to prelepo delo. »Junaške Blejke«, zgodovinsko igro v 4 dejanjih, pa uprizori na istem odru in isti dan ob 8 zvečer naš pridni in marljivi dekliški odsek. Čudno, tako blizu Bleda smo, toliko odrskih del so naši igralci odigrali, pa so to pot »Junaške Blejke« prvič na našem odru. Vabimo občinstvo k polnoštevilni udeležbi, da na ta način podpre stremljenja mladega delovnega rodu.

Dekleta na okrožni seji Triglavskega dekliškega okrožja so sklenile, da bodo protestirale proti neuváževanju sklepa občnega zbora Dekliške zveze, s katerim je bil odobren enoten kroj za vse dekliške odseke, in sicer res praktičen in lep. Če pa komu ni všeč poudarek križa v kroju, naj gre kar drugam. Dobro, dekleta!

Namesto venca na grob ge. Ane Zvezdove je darovala gospa Kokalj iz Kranja za revne otroke Vincencijevi konferenci na Jesenicah znesek 100 din. Bog ji plačaj!

Podpore za razna društva je razdelila občinska uprava iz svojega proračuna mnogo bolj pravično, kakor je to delala prejšnja uprava. Vsem seveda nikoli ni mogoče ustreči. Delno pa imajo prav tudi tisti, ki trdijo, da bi bilo prav: milo povračati za drago in da bi morali tisti, ki so prej odločali, pri delitvi dobiti toliko, kolikor so dobili tisti, ki sedaj delijo.

Polovična voznina je dovoljena za prve slovenske smučarske tekme, ki jih priredi ZFO v Črnem vrhu in Planici 11. oziroma 13. februarja.

»Aljaž« je na svojem rednem sestanku sklenil v seziji prirejati za svoje članstvo redne maskerske in govorniške tečaje. Tečaji se vršijo vsak petek ob 8 zvečer v srednji garderobi Krekovega doma.

Društvo prijatelj Francije je širilo neke letake, po katerih naj bi le-ti prevzeli pokroviteljske časti na francoskih tečajih čč. sester v Krekovem domu. Enako vest smo brali v kranjski »Sobotici«. To je pa res velika naklonjenost, ki je pa seveda čisto nepotrebna. Nihče jih

jih vajeni prenašati iz prilik, ko so bili ob najtežjih tekmovalnih naporih za naše barve lačni. To je najtežji dokaz idealizma, v katerem žrtvuje svoje mlade sile. Njih organizatorično nastrojenje pa je naše drugo upanje, da so naši fantje krepko, prav po slovensko zgrabili.

Da bo prireditve uspela, nam jamči tehnični odbor jeseniškega fantovskega odseka, ki je že izdelal organizacijski načrt v povsem novi obliki. V program je pritegnil tudi olimpijca Novšaka Albina, ki bo zaradi službe v vojski skakal izven konkurence.

V boljše čase

Zdi se, kakor da je prišlo samo od sebe. Neznosna gospodarska kriza, ki je za nekaj let zajezila tok življenja, je začela v svetu ginevati. Zlasti pa je začela upadati v naši Jugoslaviji. Toda ne, ni prišlo samo od sebe. Treba je bilo mnogo in vsestranskega dela, da se je kolesje konjunktore zopet zavrtelo, da je dalo delavcu dela, delodajalcu pa gotovost ali vsaj up, da se mu ni treba bati za obstoj podjetja.

Dasi zato prav dobro ne vemo, da je cilj našega samolastnega slovenskega narodnega življenja še daleč odmaknjen od sedanje stvarnosti, moramo vendar odkritosrčno priznati, da je sedanja naša vlada porinila voz državnega gospodarstva iz blata, v katerega so ga porinili prejšnji protiljudski režimi.

Da, bili so gotovo momenti v odlokih in ravnanju prejšnjih režimov, ki so v paznem človeku utrjevali spoznanje, da vlastodržci, ki jih narod ni maral, hote narodno gospodarstvo tišče k tlom. Bogastvo naše zemlje in njenih naravnih zakladov je ostalo neizrabljeno. Na zunaj smo ostali zaprti nasproti vsem trgov, na znotraj je v propast drvečo podjetnost tlačila do nesmiselnosti nezmožna finančna politika.

Dinar je na borzi padal, mi pa smo sami sebi umetno vzdrževali njegovo fiktivno vrednost, ki je dejansko nikjer ni imel. Sram nas je bilo pred samim seboj priznati, da so ga tako zavozili, kakor so ga.

Vsepovsod obdani od sovražnikov, na znotraj sami med seboj razprti, proti volji ogromne večine od majhnega odstotka tlačeni, smo bili deležni splošnega nezaupanja. Nezaupanje in z njim združena nesigurnost pa je za vsako narodno in državno gospodarstvo črv, ki ga v temeljih izpodjeda. Vrednote hite v bežnem diru kljub zakonskim prepovedim po sto in sto prepovedanih potih v druge boljvarne dežele. Z njimi pa se seli podjetnost in delo in dobiček. Doma smo tako ustvarjali vsak dan večje beraštvo.

V takem razpoloženju so iz domačih denarnih zavodov začele bežati vloge. Vlada je bila otro-

Kot zaključek te zimsko-sportne prireditve bo slavnostna akademija v Krekovem domu na Jesenicah, ki jo za odhodni pozdrav Čehom in vsem našim tekmovalcem priredi jeseniški fantovski odsek. Ta naj pokaže Čehom našo široko telesno-kulturno zrelost tudi v ostalih njenih smereh. Ob tej priliki bo slovesna podelitev pokalov vsem zmagovalcem.

Prepričani smo, da bodo vse te prireditve pisane v knjigo naših uspehov, kateri naj upravičijo pravilno rast naše slovenske katoliške mladine.

ško nezmožna ta nesmiselni naval vlagateljev na denarne zavode zaustaviti. V vseh drugih državah so slične pojave z modrimi ukrepi v kratkem odstranili in zaupanje vrnilo, pri nas pa so se s tako važnim vprašanjem le igračkali. S tako navivnostjo in s tako zanikrnostjo so odgovorni činitelji obravnavali to vprašanje, da mirno lahko rečemo, da zaslužijo, da bi prišli na zatožno klop.

Ljudskih množic se je lotila zbežanost, narodni prihranki so bili razvrednoteni, vera in zaupanje je bilo omajano do skrajnosti. Nezmožnost odločujočih je ustvarila gospodarsko ruševino. Nikjer ni bilo videti upanja za kako izboljšanje. Vse je čakalo kakor v grozi splošnega poloma.

Toda, ko je bila mera polna, je modrost varuha krone državno krmilo zaobrnila, izročila ga je v roke drugim ljudem. Ob 12. uri so ti prišli in začeli delati z neverjetno vztrajnostjo in čutenjem za realno življenje.

Problem za problemom je bil likvidiran, eden težji od drugega. Sprijaznenje na zunaj, pomirjenje na znotraj, preokrenitev finančne politike, pospeševanje gospodarstva in ustvarjanje javnih del, razmah trgovine, konec samim poskusom, končna rešitev kmečkih dolgov in še in še.

Tako se je vrnila sigurnost in zaupanje. Z njo se vrača kapital. Razvrednoteni prihranki malega človeka dobivajo nazaj svojo prvo vrednost. Vrača se zopet zaupanje v naše denarne zavode, v naše zadružne hranilnice. Dvigi iz strahu padajo, nove vloge naraščajo. Denarni obtok se jači, gospodarstvo je v vedno večjem razmahu. V doglednih mesecih se bomo vrnili nazaj v dobo, kakor je bila pred l. 1931, pred krizo denarnih zavodov, katere ti sami niso bili prav nič krivi. Pripravlja se že tudi s strani države in banovine odločilne ukrepe, ki bodo ob rastočem zaupanju strli poslednje pomisleke nezaupanja in občutek nesigurnosti.

Gremo torej v boljše čase. Hvala Bogu in tistim, ki so rešili z njegovo pomočjo naše narodno in državno gospodarstvo pred bankrotom.

Za naš tisk

»Blagoslavljam vaše pero, kakor so moji predniki v srednjem veku blagoslavljali meč viteza.« (Sedanji papež katoliškemu časnikarju.)

V začetku leta smo. V različnih okoliščinah smo preživeli zadnje ure starega leta. V službi, na potovanju, v bolnici, doma, premnogi pa, čeprav v skromnih razmerah, so v veselju in zabavi dočakali novo leto. Srečno in veselo novo leto smo si voščili med seboj. To je stara in lepa navada. Z novim letom se porajajo v ljudeh novi upi, nove nade srečnega, zadovoljnega življenja. Vsak, poedinec, stan ali društvo ob novem letu zaželi, da bi svoj dejanski stan izboljšal. Porajajo se novi načrti, nove smeri, da bi njihovo

delo imelo večji uspeh, da bi se dvigalo od stopnje do stopnje do moči, ki je potrebna za doseg cilja. In prav je tako. Vsak ima pravico, celo dolžnost napraviti bilanco o izvršenem delu, iskati novih potov gospodarskemu izboljšanju, novih uspešnejših virov svojemu nazoru in idejam.

Za električno

Vam nudi vse najugodnejše

Jože Markež
Jesenice, telefon št. 605

Tudi mi, ki si osvajamo katoliški svetovni nazor kot temelj svojega javnega ali zasebnega življenja, hočemo, naj bi v novem letu ves trud našega udejstvovanja žel še večje uspehe, da bi osvajal in zajel vse, ki hočejo sočloveku res dobro, da bi predvsem delovni človek, ki tako nestrpno pričakuje rešitve iz sedanjega gospodarskega jarma, spoznal, da je to dosegljivo samo na temelju vekovitih zapovedi, ki jih je postavil Kristus.

Sredstvo, s katerim moramo res uspešno vršiti svoje poslanstvo, ni tuje in ne težko. Samo prave volje in prave zavesti pokretaša je treba, pa uspeh našega prizadevanja prav gotovo ne bo izostal.

Časopisi nam poročajo, da Sovjetska Rusija izdaja preko 580 dnevnikov ter preko 360 mesečnikov. Z drugimi besedami: boljševiški nauk se razširja vsak dan na 250 milijonih tiskanih strani po vsej ogromni ruski državi. To je, kakor je nekdo prav upravičeno zapisal, tisti dinamit, s katerim ruski komunizem vsak dan v srcih najmanj sto milijonov ljudi ruši vero in krščansko moralo. Fizično razruševanje cerkva je samo posledica razrušilnega dela brezbožnega časopisja v ljudski duši. Slab časopis je hujska sila, nego dinamit, bomba ali torpedo. Sodobni človek, ki je vsestransko odvisen od svoje okolice in je postal golo kolesece v ogromnem stroju življenja skupnosti, ki nima niti časa, da bi samostojno mislil in se odločal, je brezbožnemu in krščansko moralno rušečemu časopisu izročen na milost in nemilost. On brez lastnega predsodka čisto pasivno sprejema nazor, katerega mu časopis ponuja, in se prepoji z njegovo miselnostjo tako, popolnoma, da se niti sam tega ne zaveda. Vsakodnevno vsrkavanje idej dnevnika ali tednika, ki ga po trudapolnem delu kot svoj največji užitek bere, povzroča vprav fanatično priseganje čitatelja na nazore in mnenja, ki stoje pred njim v obliki tiskane črke in se prednašajo z dogmatično gotovostjo. Povprečni človek ogromne množice novodobnega človeštva nima niti časa niti zmožnosti, da bi to, kar mu časopis vtepa v glavo, kritično presojal, ali je resnično ali ne; kakor verjame svojemu časopisu vsako novico o kakšnem dnevnem dogodku, tako verjame tudi v uvodni članek, ki čitatelju servira nazore o najvažnejših vprašanjih življenja. Iz tega vsakdo razvidi, kakšno velikansko škodo napravi časopis, ki je v službi slabega.

Ruski vodilni faktorji se moči, ki jo časopis ima med ljudmi, dobro zavedajo. Zato je razumljivo, da ruski režim troši za svoje časopise, s katerimi vtepa brezbožne nauke komunizma v srca nekdanj tako vernega ljudstva, preko 50% vsega državnega proračuna, ali toliko, kolikor izdajo za svoje vojaštvo in orožje. »Slovenec« je poročal ob priliki, ko so flamski socialisti zbrali za svoj dnevnik pred leti več milijonov frankov, da je zapisal nek belgijski katoliški list: »Od časopisov je odvisna usoda države. Ako katoličani ne bodo tega zadosti upoštevali, utegnejo postati manjšina. Katoliški tisk je napram liberalnemu in marksističnemu v razmerju 1:4. Ker od štirih čitateljev na katoliški list pride samo eden, bo zato kmalu tudi na štiri belgijske volivce prišel samo en katoliški volivec.« S temi besedami je pomen tiska za vse javno življenje močno in pravilno označen.

Moči tiska se moramo zavedati tudi mi, če hočemo, da bomo povsod v javnem življenju, pa bodisi v gospodarstvu ali politiki ali kjerkoli uveljavili svoja katoliška načela, po katerih naj bi se uravnavalo vse, kar je v dobrobit množicam. Če bomo to moderno orožje duhovnega vojevanja z nasprotniki zanemarili, tedaj smo lahko že v naprej uverjeni, da bo vsa naša skrb in

briga za svoj pokret brez uspeha. Treba nam je, da v tem oziru zasledujemo agilnost nam nasprotnojučih struj, ki polagajo vso pažnjo na razširitev svojega časopisja. Vpričo današnjega vseplošnega kaosa ja za nas katoličane naravnost sveta dolžnost, da podpiramo in razširjamo svoje časopise, da zanj sodelujemo in ga uvajamo povsod, kjerkoli je to mogoče. Treba je podpirati katoliško časopisje tudi zato, da bo vedno boljše in da bo po svoji kakovosti ne samo enakovreden svobodomiselnemu in marksističnemu, ampak da ga bo tudi prekašal. Vsak naj se v naših vrstah živo zaveda misijonstva našega časopisja in vsak v svoji okolici na delo! V tej zavesti in hotenju po delu v to smer naj bo izpolnjeno naše prizadevanje v tem novem letu.

Izpraševanje vesti

Ali ste že naročili Slovenca, Slovenski dom in Slovenskega delavca?

Ali ste že plačali naročnino za naš list »Na mejah«?

Ali ste že postali član Mohorjeve družbe?

Ali ste že postali član Krekovega prosvetnega društva?

Ali ste že poravnali članarino Vincencijevi konferenci?

Ali ste že odpovedali vse nekatoliške liste?

Ali ste že izstopili iz protislovenskih organizacij?

Ali ste že zapustili nergače?

Ali ste že vstopili v ZZD?

Ali ste že zapustili lažni nacionalizem?

Ali ste že prešli v borbo zoper komunizem?

Ali ste že glasnik katoliških načel?

Ali ste že vstopili v katoliško akcijo slovenskih delavcev?

Ali ste že brali lista »Mi mladi delavci«, »Mi mladi boreci«?

Ali ste že podprli »Stražo v viharju«?

Ali ste že zavrgli boj proti Bogu in Cerkvi?

Ali ste že postavili Boga v središče vašega življenja?

Če še niste, storite to takoj!

Vsak zaveden Slovenec zavaruje sebe, svoje in svoje imetje edinele pri naši domači

VZAJEMNI ZAVAROVANICI V LJUBLJANI

požar, vlom, steklo, zvonove, jamstva, nezgode, kasko, življenje

in v

„KARITAS“ ODDELKU

posmrtnino, do to in starostno preskrbo

CENTRALA v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 19 — lastna palača
Telefon št. 25-21 in 25-22

PODRUŽNICE: Celje, palača Ljudske posojilnice — Maribor, Loška ul. 10 in Orožnova ul. 8 — Beograd, Pašičeva ul. 10 — Sarajevo, Zvonimirova obala 9 — Split, Ulica XI. puka 22 — Zagreb, Ulica kraljice Marije 36

namreč za to prosil ni, nihče jih ni najel. Vsiljivega pokroviteljstva pa itak nihče ne mara, tudi č.č. sestre v Krekovem domu ne. Vemo, kakšen je bil namen krožkarjev. Radi bi se šli skrivalnico, po so zato tudi naredili kakor otroci.

Bohinjci na Jesenicah. Bohinjski fantje smo 20. januarja imeli v Krekovem domu svoj družabni večer, katerega smo se udeležili v zelo velikem številu. Obiskala sta nas g. kaplan in gospod župan iz Bohinja, ki sta nam predavala o družabnem redu. Prihodnjic bomo obravnavali: Kmečko življenje in delavski stan. Naši družabni večeri se bodo vršili redno vsak drugi četrtek. Želeti bi bilo le to, da bi se jih vsi Bohinjci, zaposleni na Jesenicah in na Javorniku, udeleževali. Zato vsi fantje Bohinjci na družabni večer, ki se bo vršil 3. februarja t. l. v Krekovem domu ob 7. uri zvečer. Naj ga nihče ne zamudi.

Boh. Srednja vas

Zanimanje za strokovno organizacijo ZZD tudi v težkih mesecih nezaposlenosti ni prenehalo. Imeli smo že ustanovni občni zbor, novi člani pa se stalno pri-glašajo, čeprav ne v velikem številu. Zavedati se moramo, da ne more postati član ZZD, kdor vanjo ne spada po svoji preteklosti. Naša organizacija hoče združevati le zavedne katoliške može in fante.

Več delavcev je naročilo »Delavski koledarček«. Začeli bomo tudi s strokovnimi predavanji, za kar so fantje pokazali precej veselja.

Vsi gozdni delavci, ki mislijo z nami, so vabljeni, da se pri nas organizirajo. Dobili smo iz Dražgoš navdušeno pismo, iz katerega vidimo, kako se gozdni delavci tam krepko gibljejo. Ker naše gozdne delavce čevelj žuli ravno tam, kot jelovške gozdarje, bi bilo v korist obojih, če se zveže med nami obdržijo in poglobijo.

S Koroške Bele

Hudo se čutijo počasčene vsi koroškobelski občani, ker je bil njihov župan izbran v Društvu prijateljev Francije za odbornika. Ker more biti redni član tega društva samo tisti, ki je napravil srednjoškolsko matura in smejo biti odborniki samo redni člani, nam bo to pojasnil v nadaljevanju podlistka Cifra-mož, kje je maturiral.

S Hrušice

Obnovljeni dekl. krožek je začel poslovati. Sestanke ima vsak petek ob 8. uri v društveni dvorani. Dekleta — veselo na delo za našo stvar!

»Šarlijev tetko« pripravljamo naš društveni oder za predpustni čas, da se bomo sredi svojih skrbi enkrat tudi pošteno nasmejali.

Iz Zabreznice

Naš župnik g. Koprivec Peter odhaja v pokoj. Želimo mu, da bi mu Bog vrnil zdravje, ki ga je zgubil v svojem dušnopastirskem delu za življenje naše fаре, in da bi potem še mnogo let užival zdrav in vesel zaslužen pokoj. Začasno upraviteljstvo župnije je prevzel naš priljubljeni kaplan g. Štrancar Ignacij.

Slov. Javornik

Naš »Kovinar« govori v svojem koticu o tem, da je starim časopisom dovoljeno lagati. Mi pa smo mnjenja, da si je naš »Kovinar« prekmalu začel lastiti pravice, ki so rezervirane za stare časopise.

Kdo je ta, ki po Javorniku in Beli pokonci hodi, v imenu roditeljev govori, pa ni ne oče ne mati, drugim kazni predlaga, pa jih sam ne plačuje, pikapolonco nosi na prsih, pa pri vsaki pritožbi na upravne oblasti prepade? Vse, kar govori, požre in zataji! Kdo je to?

Tretjinek Tonček se zahvaljuje za dokaz pozornosti v zadnjem »Kovinarju« in je zelo presenečen nad ljubeznivostjo nekaterih ljudi do njega, ki mu v svoji ljubeznivi do njega ne puste, da bi v mrazu, kakršnen je bil letos, stal pred jalsicami in prezebal. Sicer pa mu tudi nič kaj ne ugaja, da bi igral leseno, pločevinasto ali papirnato figuro, ker ima preveč nemirne noge. Za ta mesta bi priporočal kakšne Nacke ali pa Vencelčke.

Nesreča se je pripetila našemu g. županu, da mu je obč. odbor soglasno nezaupnico. Nam se zdi taka poteza ljudi, ki neprestano govorijo o njegovem dobrem gospodarstvu, sramotna in ne-hvaležna.

Zelo primerna poročna darila so: slike, križi in tako dalje. Z vsem tem vam po ugodni ceni postreže trgovina Krekov dom.

Jeseniško okrožje ZZD ustanovljeno

Komaj osem mesecev je, odkar se je samostojna organizacija delavcev v Krekovem domu, v kateri so bili včlanjeni do takrat samo stavbinci, priključila ZZD in ustanovila istočasno kovinarski odsek. Nihče ni mogel verjeti takrat, da bo mlada organizacija pokazala toliko življenjske sile in toliko organizatorične sposobnosti. Marsikomu se je zdela ustanovitev te organizacije prenapet korak neizkušenih ljudi.

V tem kratkem času pa je svojemu programu dosledno zvesta ZZD ustanovila v kraju poleg že obstoječe skupine v Zabreznici in poleg jeseniške še tri skupine po farah naše visoke Gorenjske. Na vidiku pa so zopet še nove ustanovitve.

Zaradi tako razcvetelega delovanja in zaradi enotnega in pravičnega urejanja interesov posameznih krajev in članov je bilo treba z ozirom na red in disciplino stvoriti za vse skupni forum. Na lepem zborovanju članstva, za katerega bi ZZD zavidale vse druge stare jeseniške delavske organizacije, je bilo zato ustanovljeno prvo okrožje in izvoljen prvi odbor, kateremu stoji na čelu vestni in v borbi za katoliška načela in delavske pravice preizkušeni borec tov. Ažman France. V odboru so zastopane vse podružnice. Po sestavi in volji do dela je novi odbor organizacije poroštvo njenega neprestanega napredka. Zborovanja — kar je za duha organizacije posebno značilno — sta se na njeno povabilo udeležila zastopnik jeseniškega župana tov. Bertonec Fr., ki je v imenu župana iskreno pozdravil zborovalce in pokret, in župan občine Dovje g. Janša.

Lepo zborovanje je izzvenelo v besedi in dejanju v geslo: Strnjeni s slovenskim narodom bodo zmagali slovenski delavci.

Slavko Savinšek:

Med Mežakljo in Mirco

(Dalje)

Mati prižiga luč in molči.

Anica v sobi vstane in gre tiho v drugo sobo. V roki mečka robec in ustnice ji podrhtevasjo.

»No, mati, kako mislite?«

»Če je resno, Jože, zaradi mene. Drugo pa se domeni z Anico.«

Jože obstane ob mizi.

»Mati, recite ji vi besedo zame.«

»Kakor ona hoče. Sama najbolje ve. Ne maram, da bi mi kdaj očitala, češ vi ste prigovarjali.«

»Kje pa je Anica? Ali je ni doma?«

»O, je, tamle v sobi. Kar notri pojdi.«

Dva koraka napravi Jože, pa obstane. Kakor da sta mu nogi primrznila v tla.

»Mati, skoro si ne upam! Vi bi ji povedali, kaj bi ji rad. Ali hočete?«

»I, saj te ne bo snedla, glej ga! Saj si fant!«

Jože se odtrga z mesta in se vrže v sobna vrata.

»Anica, dober večer!«

Nič...

»Mati, saj je ni tu!«

»Mora biti, skozi okno vendar ni ušla. Pravkar je še sedela pri šivanju. Tema je, saj res. — Anica!«

Anica iz druge sobe: »Kaj je, mati?!«

»Jože je tu!«

Nič.

Mati stopi v drugo izbo. Joži bije srce, da se mora prijeti za vrata, sicer bi mu ušlo skozi grlo. Z zobmi je vgriznil v ustnice.

Prizadetim pojasnilo

Težko je ustreči! Sem in tja padajo besede in tako so prišle tudi na uho Vincencijevi konference, češ da jeseniška občina pošilja svoje stare, onemogle Jeseničane, kateri nimajo svojcev in so brez vsake potrebne oskrbe, umirat v ubožnico v Ponikve, namesto da bi v domačem kraju poskrbela zanje.

Res da so menda v kratkem trije Jeseničani zapored umrli v najkrajši dobi, ki so prispeli v novi dom v Ponikve. Pa v obrambo proti tistim, ki se nad tem spotikajo, pojasnimo, da so bili vsi od teh zelo shirani in prav na zatonu svojega življenja. Tudi tu bi jim prav kmalu ugasnila življenjska luč, pa skoro gotovo v žalostnejšem položaju kot v Ponikvah.

Ali bi bilo morda bolje, da bi slučajno ravno eden izmed teh revežev kot žival brez tolažbe božje in človeške pomoči izdihnil nekje v »gmajni« ali da je v Ponikvah negovan in spravljen z Bogom odšel v večnost?

Res pa je, da vsakdo, zlasti še tisti, ki je zapustil vse življenjske moči na svojem rojstnem kraju, težko preboli, da ga siročina na stara leta prežene iz priljubljenega koticčka. In čisto gotovo je, da mu ta zadnja bolešt ne daljša večera življenja.

Bog daj, da bi bila skoro uresničena naša iskrena želja in bi Jesenice dobile tolikanj potrebno lastno ubožnico. Kako čudno je, da je za tako dobro stvar treba tolikih formalnosti! Dobra volja jih bo premagala. Potem bo pač našim revežem prikrajšana bol, da jih njegovi niso sprejeli.

Vincencijeva konferenca.

Pa prideta po kratkem obe. Mati takoj mimo Jože v kuhinjo.

»Dober večer, Jože,« je neprijetno Anici.

»Bog daj, Anica! Kam pa si se skrila?«

»Ali naj prinesem luč?« poizveduje mati iz kuhinje.

»Ne, mati, saj so vrata odprta. Jože, sedi!«

Jože omahne na stol. Ona pa k stroju; tako sta oba v prijetni poltemi. Jože vidi samo obris Aničinega obraza, njeni roki svetita iz polmraka kakor dvoje sivih golobjih perutnic.

»Kaj boš povedal, Jože?«

»Ali ti niso mati nič rekli?«

»So. Da si zame vprašal!«

»Pa ti, Anica. — Hočeš?«

Anica molči. Jože ne vidi, da so veke zakrile oči, da Anici ustnice trepetajo, da v njenih prsih že vro solze in silijo v grlo in oči, da niti tihe besede ne zmore njen jezik.

»Anica, ali me nimaš nič rada?«

Povešene trepalnice se dvignejo, zobje stisnejo ustnice in v očeh zatrepeta ono neznano in zagonetno, kar blešči v Aničinih očeh vedno, kadar ve, kaj dela.

»Imam!«

Trdo gre iz ust, ali vendar mehko pade v Joževo srce in upanje v njem zraste do vratu.

»Potem bi me hotela, Anica?«

»Ne vem, kaj bi mati.«

»Mati pravijo, da nimajo nič proti.«

»Pa oče še niso nič rekli.«

»O, kar hočejo mati, temu pritrldijo tudi oče.« Zopet tiho. Mati stopijo do očeta na prag in mu tiho povedo, da je Jože vprašal za Anico.

»To ženske opravite.« In vendar vstane ter stopi k vrtni ograji.

»Minka!«